

har en sådan karakter, at det ikke vil være til barnets bedste, at der dømmes til fælles forældremyndighed.

Det er efter ministeriets opfattelse heller ikke i barnets interesse, at der dømmes til fælles forældremyndighed, hvis en forælder er uegnet som forældremyndighedsindehaver, f.eks. på grund af massivt misbrug, en alvorlig psykisk lidelse eller andet, der gør forælderen uegnet til at deltage i væsentlige beslutninger vedrørende barnets liv. Der kan også være tale om, at en forælder ikke er interesseret i at varetage omsorgen for barnet og ved sin adfærd har vist, at den pågældende ikke har til hensigt at deltage i barnets liv. Det kan f.eks. være en forælder, som efter samværspraksis ikke vil få samvær – eksempelvis fordi den pågældende ikke har formået at være i stabil kontakt med sit barn eller har været fraværende i barnets liv i flere år, når den manglende kontakt kan tilskrives samværsforælderen forhold.

Ministeriet finder, at adgangen til at dømme til fælles forældremyndighed kræver, at mindst én af forældrene ønsker den fælles forældremyndighed bibeholdt. Ministeriet finder således ikke, at det giver mening at fastholde eller etablere en fælles forældremyndighed, hvis begge forældre er imod det.

Ministeriet mener, at retten i sager om dom til fælles forældremyndighed skal foretage en almindelig bevisbedømmelse af, om der er tungtvejende grunde til ikke at dømme til fælles forældremyndighed. Det vil således være naturligt at få belyst, hvad der er baggrunden for ønsket om at få ophævet den fælles forældremyndighed. Den forælder, som gør gældende, at den fælles forældremyndighed skal ophøre/ikke etableres, må derfor sandsynliggøre, at dette vil være bedst for barnet. Retten kan vælge at lade forældrene og barnets forhold belyse ved en børnesagkyndig undersøgelse, hvis en sådan ikke allerede foreligger fra statsforvaltningen. Retten har som noget nyt også mulighed for at inddrage børnesagkyndige under de forberedende retsmøder, således at der gives bedre muligheder for at få et billede af, om en fortsat fælles forældremyndighed vil være bedst for barnet. Om børnesagkyndige undersøgelser og muligheden for at inddrage børnesagkyndige i forligsbestræbelser ved retten henvises til § 3, nr. 8 (retsplejelovens § 450 a), i forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser som følge af forældreansvarsloven (Behandling af retssager om forældremyndighed og tvangsfuldbyrdelse), som er fremsat samtidig med dette lovforslag.

Adgangen til at dømme til fælles forældremyndighed skal også kunne ske i de tilfælde, hvor den ene forælder har forældremyndigheden alene. Dette gælder, uanset om der er tale om, at den ene forælder har

forældremyndigheden alene efter loven, eller efter aftale eller dom. Det afgørende for vurderingen af, om det i sådanne situationer er bedst for barnet, at der dømmes til fælles forældremyndighed, er således barnets relation til den forælder, der ikke har del i forældremyndigheden. Det skal således indgå som et moment, hvor lang tid, der er gået siden samlivsophævelsen, eller den aftale eller dom, der ønskes ændret, og hvordan kontakten til barnet har været i den mellem-liggende periode. Der bør i den forbindelse tages hensyn til, om der har været samværs sabotage fra forældremyndighedsindehaverens side. Det bør desuden indgå i vurderingen, hvad der er baggrunden for, at den pågældende forælder, der søger om del i forældremyndigheden, ikke tidligere har haft del i forældremyndigheden eller er blevet fradømt denne. Med hensyn til kontakten til barnet er det ikke afgørende, hvilket omfang samværet har haft, men at der har været en kontakt mellem forælderen og barnet. Hvis den manglende kontakt til barnet skyldes samværs sabotage fra forældremyndighedsindehaverens side, skal det indgå i bedømmelsen, således at det i sådanne situationer ikke vil svække samværsforælderen muligheder for at få (del i) forældremyndigheden. De faktiske forhold har stor betydning, ikke mindst, hvis barnet i længere perioder har boet hos den, der nu søger om del i forældremyndigheden.

I de tilfælde, hvor forældrene er flyttet fra hinanden før barnets fødsel, og der søges om del i forældremyndighed kort tid efter fødslen, kan der lægges vægt på, hvor lang tid parret har levet sammen inden samlivsophævelsen, og om det kan sandsynliggøres, at der på baggrund af dette forudgående fællesskab kan etableres et samarbejde omkring barnet. Selv om forældrene ikke har boet sammen, vil der efter omstændighederne kunne lægges vægt på deres indbyrdes relationer og forholdets varighed.

I sager, hvor der anmodes om overførsel af forældremyndigheden på grund af forældremyndighedsindehaverens chikane af samværet, skal der ved vurderingen af barnets bedste tages hensyn hertil. Retten skal ved vurderingen af, hvad der er bedst for barnet, anlægge et fremtidsorienteret perspektiv, herunder vurdere, hvem af forældrene, der må anses for at være bedst eget til fremover at varetage samarbejdet omkring barnet og sørge for, at kontakten til den anden forælder bliver opretholdt. Der henvises til pkt. 4.10.3.

Ministeriet finder endeligt, at det bør sikres, at rettens afgørelser i sager om forældremyndighed og barnets bopæl begrundes på tilstrækkelig vis, således at det klart fremgår, hvad der er grundlaget for afgørel-